

Handelingen 28:1-10

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

Op Malta is zo'n 95 % van de bevolking christelijk- met name Rooms-katholiek. En dan echt niet alleen in naam, maar meelevend, want de kerken zitten daar doorgaans vol en de kerkelijke feesten worden volop gevierd. De aanwezigheid van zoveel christenen is opmerkelijk omdat de apostel Paulus daar wel een bezoek heeft gebracht, maar er niet heeft gepreekt, of een gemeente gesticht.

In de maand november van het jaar 60 spoelde Paulus met 276 mededrenkelingen op Malta aan na een schipbreuk.

Over een verkondiging in woorden lees je niets.

Mocht hij dat niet omdat hij een gevangene was? Nee!

Want in Rome aangekomen preekt hij namelijk wel.

We lezen nog iets opmerkelijks.

Als de inwoners zien dat Paulus door een adder wordt gebeten dan zeggen ze: 'Hij is een moordenaar, aan de zee ontsnapt maar Dikè wil niet dat hij blijft leven.'

Dikè was een wraakgodin, de dochter van Zeus, die het recht moest handhaven.

Dikè betekent ook gerechtigheid.

Er is een Grieks verhaal uit die tijd, waarin ook een man ontkomt aan een schipbreuk, aan wal klautert, door een adder wordt gebeten en sterft en dat werd als een straf van Dikè gezien.

De mensen dachten dus: die Paulus wordt vast door de wraakgodin gestraft.

Maar als de beet bij Paulus geen dodelijke uitwerking heeft dan is de reactie juist omgekeerd: dan verslijten de mensen hem voor een god.

Zo zit veel religie in elkaar: gaat het iemand slecht dan zijn de goden vertoornd, gaat het goed, dan zijn de goden gunstig gezind.

Paulus had naar aanleiding hiervan een goede preek kunnen houden over dat God juist slechte mensen goed gezind wil zijn en dat God dat in Jezus heeft laten zien...

Niets van dit alles!

Had hij last van een burn out?

Misschien heeft het te maken met wat we lezen bij de aankomst op Malta: 'De plaatselijke bevolking gedroeg zich buitengewoon vriendelijk'

Daar staat letterlijk: 'de barbaren waren buitengewoon filantropisch'.

Het woord barbaren duidt oorspronkelijk op de niet-Grieks-sprekende volken.

En in Paulus' tijd werden die voor onbeschaafd aangezien.

Maar nu horen we dat deze barbaren zich 'buitengewoon' vriendelijk gedroegen.

Er staat zelfs voor het woord vriendelijkheid, het woord 'filantropie'.

Filantropie betekent 'menslievendheid'.

M.a.w. die Maltezers hadden alle vormen van beschaving en menselijkheid.

Dus: mensen die als onbeschaafd te boek staan, mensen van buiten, niet-gelovigen brengen, de beschaving bij!

Dat is echt 'buutegeweun'!

Alsof er wordt gezegd: Kijk dus uit met vooroordelen, want er kan altijd zo iemand je tegemoet komen als een barbaar, een barmhartige Samaritaan, iemand van buiten.

En kijk eens wat de Maltezen doen: ze leggen zelfs een vuur aan, symbool van de letterlijke en geestelijke warmte die voor de drenkelingen weldadig is.

En bij vertrek overladen ze hen nog met alle goeds...

Paulus die altijd barmhartig wilde zijn voor anderen is nu zelf voorwerp van barmhartigheid en het zijn de barbaren die het hem op buitengewone wijze betonen.

Paulus ondergaat het: vriendelijkheid, gastvrijheid...

Als Paulus een burn out had gehad, dan is hij er zeker van genezen daar.

Ik denk aan het avondmaal.

In feite krijgen wij vanmorgen ook iemand van 'buiten' op bezoek: Jezus Christus.

In Hem komt de buitengewone menslievendheid van God tot ons.

We proeven en smaken aan den lijve zijn 'filantropie', zijn vriendelijkheid.

Die ging tot het uiterste.

Laten we ons weldoen en genezen?

Dat brengt wat teweeg!

Ook bij Paulus.

Hij logeert een drietal dagen bij de gouverneur van het eiland, Publius.

En ook van deze Publius wordt zijn gastvrijheid genoemd.

Als Paulus hoort dat diens vader ziek is, met koorts en buikloop (een soort noro virus?) te bed ligt, gaat Paulus naar hem toe, spreekt een gebed uit, legt hem de handen op en de man geneest.

Dan komen de andere zieken van het eiland en ook zij worden gezond.

De manier waarop het evangelie op Malta gestalte krijgt is dus: zieken bijstaan, diaconaat en inzet voor lichamelijk welzijn.

Van een toespraak, een preek, horen we niets.

Zou Paulus hier in praktijk brengen wat hij zelf ergens als advies meegaf: bij de verkondiging van het evangelie moet je de Joden een Jood en de Grieken een Griek zijn en dus: de Maltezers een Maltees.

Dat betekent misschien dit: sommige mensen bereik je waarschijnlijk niet met preken, maar wel met barmhartigheid, met doen wat Jezus deed.

En misschien was het bijzondere van de barmhartigheid van Paulus wel dit:

Dat 'ie laat zien dat een ziekte niet alleen geneest met bedrust en gezond water, maar dat het gebed en de zegen daar een extra dimensie aan toevoegen.

Daarmee laat je aan de Maltezers de bron zien van alle heil, de oorsprong van alle buitengewone vriendelijkheid: God, die zich in Jezus heeft laten zien.

Als Paulus weer vertrekt staat er: 'Ze overlaadden ons met vele eerbewijzen'.

Stilletjes wordt hier gezegd: de keizer in Rome moet uitkijken!

Want eerbewijzen kwamen alleen de keizer toe!

Maar hier krijgen de dienaren van de Heer Jezus Christus die eerbewijzen.

Pas op keizer: er is een andere Heer in aantocht in Rome.

De menslievendheid, de vriendelijk op Malta was 'buutegeweun'.

En wat Paulus deed: gezond maken, bidden en zegenen was ook 'buutegeweun'.

Veel later vestigden zich op Malta de Maltezer ridders van de Johannieten orde.

Dat was een soort rode kruis van de Middeleeuwen...

Over barmhartigheid gesproken.

In elk geval: vandaag is er een grote christelijke kerk op Malta.

En vandaag staat er nog een standbeeld op het eiland waar Paulus in zijn ene hand een boek heeft, de bijbel, maar waar zijn andere hand zich zegenend uitstrekt over het eiland.

Onder het beeld lees je de tekst: 'Verheug u, gelukkig Malta, u hebt de stichter van uw kerk met zeer menslievende gastvrijheid en met ieder eerbewijs gedurende drie maanden ontvangen'.

Zullen wij dan onze Heer ontvangen in de tekenen van Brood en Wijn.

En ons gastvrij laten onthalen door zijn buitengewone vriendelijkheid en menslievendheid?

Het wordt ons 'gratis', uit genade aangeboden.

Dat is meer dan 'Buutegeweun!'

Amen